

наша СВАБОДА

№40

ВЫДАЕЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

Безвыніковыя пошуки

Расцілкоў ПЕРМЯКОЎ

Адсутнасць навінаў – добрая наўніца. Але гэта не пра Дэмітрыя Завадскага. З моманту знікнення апераатора расійскай тэлекампаніі ОРТ у Нацыянальным аэрапорце «Мінск-2» прайшоў тыдзень. Навінаў ніякіх – адны інсінуаты.

Кі паведаміў нам учора кіраўнік карпункту ОРТ у Мінску Дэмітрый Наважылаў, німа ніводнай навіны пра Д.Завадскага. Наглядзеячы на тое, што адразу ў некалькіх газетах Беларусі былі надрукаваныя партрты тэлекампаніі і кантактныя тэлефоны, па якіх можна быў звязацца ў выпадку, калі нехта яго бачыў пасля 7 лістапада, ніхто на сязь не выходзіў.

У мінскую сераду выконваючы абавязкі міністра ўнутраных спраў генерал-маёр Міхail Удавікоў правёў просканферэнцыю, прысвяченую знікненню Д.Завадскага. Галоўны міліцыянт краіны паведаміў, што «расследаванне прычынай знікнення тэлеапераатора ОРТ знаходзіцца пад асбістым кантролем А.Лукашэнкі». Па ягоных слоўах, штодня А.Лукашэнка атрымоўвае въчарпальную інфармацыю па гэтай справе. Па стане на сераду, у вышуковай справе сабралася ўжо троны тамы. Міліція расцілала сваюку, знямых і суседзяў Д.Завадскага. Следчыя адпраўваюць адразу некалькі версіі – у тым ліку і «чачэнскі след». М.Удавікоў зазначыў, што версія пра дачыненне сілавых структур і специслужб да знікнення журналіста «не знаходзіць снайго павядомлення». Зрештой, дзіўна было б, калі б міліцыя такое павядомленне знайшла.

Выконваючы абавязкі міністра пад-

кresslou, што аперааторы пакуль не знойшлі павядомленія, што Дэмітрый Завадскі быў у той дзень у аэрапорце «Мінск-2». На руляхамы коле быў знайдзены толькі змазаныя адбіткі пальцаў, якія немагчымы ідэнтыфікацыю. Міліцыя не вінайшила і ніводнага свядкі, хто б бачыў апераатора ОРТ у аэрапорце.

Калега і начальнік Д.Завадскага Павел Шарамет, які ўчора прыляцеў у Мінск, каб асабіста заніцаца пошукамі

В. міністра ўнутраных спраў РБ генерал-маёр М.Удавікоў

аператора, паведаміў нам, што аналагичнага выпадку ў гісторыі ОРТ яшчэ не было. «Журналіст ОРТ расстралілі ў Таджыкістане, загінуў наш чалавек у Чачні – але гэта ўсе адбывалася ў рэгіёнах, дзе ішла вайна. У мірных краінах такога яшчэ не было». Ен упэўнены, што ўзнікненія вінаватыя спецслужбы і асабісті А.Лукашэнка і першыя начальнікі кіраўніка праўдзіцай адміністрацыі Уладзімір Замяталін.

«Няхай памімете Замяталін: я да канца жыцця буду стаяць у яго за спіну, і ён буда алучаўшы мою халоднікі. Я сваё жыццё на гэта пакладаю», – вельмі эмасційна выказаўся Павел Шарамет.

Уладзімір Замяталін у інтэрв'ю тэлекампаніі НТВ выказаў свой погляд на праблему знікнення Д.Завадскага. Улічыўшаки, што галоўны фронт ягонаў праца – гэта ізлагоўгі, то можна паличыць, што першыя начальнікі кіраўніцтва адміністрацыі А.Лукашэнка давеў да публікі меркаванне свайго шрафа. «Для нас зразумела: прыхілі прафактар – спадар Шарамет, які на гэтых прафактарах толькі і жыве. Гэта іншым яўлялася загадзя – каб у чарговы раз скампраметаваць нашу краіну... Усё гранічна ясна. Гэта палітычны бізнес, разумеецца? Гэта самы просты спосаб кампраметацыі дзяржавы. Я не выключаю, што праз пёўны час спадар Шарамет напісаў заяву пасля збору гнейкіх подпісаў для таго, каб адпинуцца абсалютна выпадкова ў будучым беларускі парламент... Я упэўнены, што гэта прафактар, загатаванае загадзя Шараметам і Завадскім».

У сваёй прамове Уладзімір павяліў і Паўла Шарамета, і Дэмітрыя Завадскага беларускага грамадзянства. Наколькі нам вядома, ніхой з афіцыйных дакументаў на гэты контэкст яшчэ не выходіла. Такім чынам, або чыноўнік канчатківка забыўся ўзаконадаўчымі нормамі беларускіх дзяржаваў, ші ціпер на падставе невядомых нормаў ён сам може прымаць рашэнні ўнаданні ўзвышэнія беларускага грамадзянства. Паводле ціпернінага заканадаўства, такія рашэнні можа прымаць толькі прэзідэнт. Даречы, калі П.Шарамет усё ж застаяўся без беларускага грамадзянства, то яму ўжо нікі не трапіць у беларускі парламент. Тут Уладзімір сам сабе супіраўчы.

Мы нагадаем, што калі Вы быў сведкай выкрадання Д.Завадскага або бачылі яго пасля 7 лістапада, тэлефонайце па нумарах у Мінску 279-10-02 (дзіжурная частка) або 213-34-67 і 276-75-46 (карпункт ОРТ).

«ВС знайшоў поўную падтрымку АБСЕ»

Рыгор БУЯН

10 ліпеня ў Бухарэсце завяршылася 9-я штогадовая сесія Парламенцкай асамблеі АБСЕ. У штаце іншых праблемаў разглядалася і «беларускае пытанне» – праблема канстытуцыйнага крызису, які стаўся вынікам рэферэндуму 1996 года.

Беларусь прадстаўляла дэлегацыя Вярхоўнага Савета 13-га склікання ў складзе старшыні Сямяні Сярэцкага, які намеснік Анатоля Лябедзкі і дзялуптыту Уладзіміра Ніцюка. Афіцыйны Мінск на сесію не запрашаваў, бо АБСЕ прызнае адзінным легітымным парламентам ВС.

У апошні дзень працы сесіі прыняла жорсткую рэзоляюць по Беларусі. ПА АБСЕ ў чарговы раз запатрабавала ад уладаў выканца чатырох умовы, сфармульяваныя АБСЕ. У адваротным выпадку міжнародная супольнасць не прызнае вынікі парламенцкіх выбараў.

Пра разгляд «беларускага пытания»

на сесіі АБСЕ кареспандэнту НАША СВАБОДЫ расказвае намеснік старшыні ВС Анатоль Лябедзька.

— **Анатоль Уладзіміровіч, па якім сценарыу разглядалася «беларускае пытанне»?**

— Згодна з рэгламентам, «беларускае пытанне» разглядалася на паседжанні палітычнага камітэта 9 ліпеня. Да праекта рэзоляцыі сказа папраўкі пададылі Дзярждумы, якія выступала не толькі адвакатам Лукашэнкі, але і яго пасланікам. Мэтай этых паправак быў выхаласць змест рэзоляцыі, аднак ніводная з іх не прашла.

Палітычны камітэт прыняў некалькі паправак, унесеных долараўні BC, а таксама дзве папраўкі дэпутаты ЗША, якія ў пёўнай ступені кампенсавалі непрынятую наші папраўкі. Сутнасць адной з іх заключаецца ў тым, што неабходнай перадумоўкай пасылкі замежных назіральнікаў на выбары ёсць яўленае выкананне рэжымам чатырох умоў, сфармульяваных АБСЕ. Другая папраўка таксама вельмі істотная: яна гаворыць пра недапушчэнне ціску на беларускую

апазіцыю з боку міжнароднай супольнасці з мэтай уцягнучы ўе ў выбараў.

У прынцыпце, разглядуцься на 95% адпавядзе нашай пазіцыі: у ей гаворыцца і пра падўнамоцтвы парламента, і пра дэмакратyzацыю выбарчага заканадаўства, і пра спыненне палітычных рэпрэсіяў, і пра зняткі палітычнай дзяржавы. Можна казаць, што ВС знайшоў поўную падтрымку АБСЕ.

— **Нічога непрадказальнага ў рэзоляюць на Беларусі няма – усе патрабаванні міжнароднай супольнасці сфармульваюцца ўжо даўно. Іні здаеца Вам, што чаргавае кітайскіе патрэдзіканы рэжыму і можа быць більш расціжэнне ім як нязадольнасць АБСЕ вырашыць асобу ўзятае «беларускае пытанне»?**

— Не, канешне. Парламенцкай асамблеі АБСЕ – не так інстытуцый, якія прымаюць пасылкі на чале з Дзярждумой. Сягніцца пасылкі ПА АБСЕ, у адпаведнасці з замоблесцямі, мусіць будзе ўзгадаць з Вярхоўным Саветам. Гэта звязана з непрынятай працаправай А.Севярына ўчесці ў склад рабочай групы па Беларусі прадстайніка Расіі.

**14 ЛІПЕНЯ
2000 года
ПЯТНІЦА**
•
Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103
•
E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com
•
КОШТ СВАБОДНЫ

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

- 13 ліпеня Аляксандар Лукашэнка нарэзаны падпісай указ аб прызначэнні даты выбараў у Палату прадстайнікоў. Першы тур выбараў кампанія пройдзе 15 кастрычніка, другі – 29 кастрычніка. У гэтым дні беларускія выбарчыя чыкі прыйдуть на 7 тысяч выбарчых участкаў, каб аддаты свой голас за аднаго з 110 дзяячатаў Палаты прадстайнікоў. Сёлетнія выбарчыя кампаніі для яшчэ пасляховай не стане. АВСЕ настаяціла перад беларускімі ўладамі чатыры ўмны, пры выкананні якіх міжнародная супольнасць прыме кампактавае разынне: націроўваць пагатычнай кацінкай жыцці ў Еўропе вырашыць ў канцы жніўня на сумеснай канферэнцыі. Ад гэтага ў мінстве будзе залежыць прызнанне і непрэзідэнція не выбараў. Міжнародная супольнасць не лічыць дэмократычнымі нават тых касметычных змен, унесеных ў Вібараў кодекс. У таких умовах апазыція адміністраваннем адзінства падзелу ў выбарах, а міжнародная супольнасць не накіруе сваіх назіральников на восенскія выбараў. Таго рэчнічніе, когдай ўзнікненне ў мінстве ўзмежчыў супольнасць на кампактавае разынне, іншыя сілкі не пакінутуць ўнаданні ўзвышэнія беларускага грамадзянства. Паводле ціпернінага заканадаўства, такія рашэнні можа прымаць толькі прэзідэнт. Даречы, калі П.Шарамет усё ж застаяўся без беларускага грамадзянства, то яму ўжо нікі не трапіць у беларускі парламент. Тут Уладзімір сам сабе супіраўчы.
- **Адміністрацыя ЗША выступіла з перасыгнагай у адп. 15 краін, уключочычы Раюю і Ізраель, што супраць іх могуць быць уведзены эканамічныя санкцыі – калі юлды не будуць весці «эфектыўную і адзінкавую барапубку» за адміністраваннем гронай. Адначасове міністэрства фінансаў ЗША знярвала увагу кіраўніку амерыканскіх банкаў на неабходнасць болей узялівага падыходу да аперацый з банкамі гэтых краін і афішорных тэртыторый, каб прадухільніць выпадковыя нелегальныя транзакцыі. Апошнім часам, як адзначае агенцтва ЭФФ, банкаўскую сістэму ЗША сатрасаюць скандалы, выкліканыя буйнамагнітабным адміністраваннем «брудных» гронай, якія зарабляюць на кантрабандзе наркотыкаў, каруццыя палітыкай і іншых злачынных дзеянняў.**
- **На Фіджы паўстанцы вызвалілі ўчора 18 апонінных закладнікаў, якія ўтрымліваліся ў будынку парламента тэхай краіны з 19 траўня. Паўстанцы нацыяналістычнай кірунку на чале з Джорджам Снейгам захапілі тады прэм'єр-міністра Махенду Чоудры і большую частку ягонага крада, каб прывесці да ўладаў прадстайніка кіраўніка насељеніцтва ўнісу.**

бузе яна прысьмаль на зіркальнікай на вesonскія выбараў ці не. Між тым, бухарэскія разглядуць па Беларусі больш жорсткую за падпредстнюю, прынятую ў Санкт-Пецярбургу.

— **Трэба думачы, што абронне кіраўніка рабочай групы па Беларусі Адрыяна Севярына кіраўнікі ПА АБСЕ ў пёўнай ступені становішчамілітарам у выправе «беларускага пытания»?**

— Сейнічайні прэзідэнт ПА АБСЕ – чалавек, які добра валодае ситуацыяй на Беларусі. Ен волытны дыпламат, слова якога мае вагу ў еўрапейскіх арганізацыях. Тому варты спадзявацца, што «беларускае пытание» не зникне з падарку.

Да ёсця астатнія, спадар Севярын не збираецца пакуль пакідаць рабочую группу па дэмакратызации ў Беларусі. Кандыдатуру новага члена групы па Беларусі кіраўніцтва ПА АБСЕ, у адпаведнасці з замоблесцямі, мусіць будзе ўзгадаць з Вярхоўным Саветам. Гэта звязана з непрынятай працаправай А.Севярына ўчесці ў склад рабочай групы па Беларусі прадстайніка Раці.

НАДВОР'Е НА ЗАУТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

980

Наша СВАБОДА – гэта Ваша СВАБОДА!
Паважаныя чытачы!

Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА працягвае падпіску на II паўгоддзе 2000 г.
Вы можаце падпісацца ў любы час, газета будзе прыходзіць да Вас з першага дня наступнага месяца.

Еўропа думае пра эканамічныя санкцыі супраць Беларусі

Рыгор БУЯН

Арыенціровачна 31 ліпеня – 4 жніўня ў Мінску будзе працаўца дэлегацыя Савета Еўропы на чале з кіраўніком рабочай групы СЕ Вольфгангом Берэндтам. Эмісары СЕ прыедуць на Беларусь, каб пераканаць беларускіх ўлады ў неабходнасці выкананія сваёй абавязанасці, узятыя Аляксандрам Лукашэнкам на Стамбульскім саміце леташній восенню.

Гэта стала вядома пасля на- ведвання дзвюма беларускім дэлегацыям – афіцый- най і ад апазыціі – 5–8 ліпеня Берліна. Старыя камісіі па дэяржайным будаўніцтве, міс- цовым самакіраванні і рэгла-

менце Палаты прадстаўнікоў А.Красуцкі, прэзідэнцкі памошнік С.Посахай і рэдактар «Советскай Беларуссіі» П.Якубович прадстаўлялі ціперацівную ўладу, а С.Шарашкі, В.Вячорка, М.Грыб, С.Шушкевіч, Ю.Беленкі, А.Дабровольскі ды Л.Лемшанок выступалі ад імя афіцыйнай апазыцыі. Бундэстаг, па запрашэнні якога абвода бакі пабываў у Берліне, спра- баўшы атрымала інфармацыю пра ўнутрыпалітычную ситуа- цию на Беларусі, што называ- ецца «сумленіем». «Гэта дало бы Германіі ў ёўрапейскім кантэксте магчымасць падтрымліваць зноў наўмыленую адносіны з нашай краінай і адміністра- канструктыўнае супрацоўніцтва на каўказе беларускага народа», – говорыць ў лісце.

Прадстаўнікі афіцыйнага Мінска сівярджаюць адварот- нае: што яны «знахілі пад- трымку ў Германіі». А.Кра- сукі заявіў, што «на ўзору

тычных слоў і назваўшы яго адзін правільнym у існуючых умовах. Апазыцыя прывезла з сабой пасланне да Аляксандра Лукашэнка, прыніятае наимецца беларускай парламенцкай гру- пай пад старшынствам дэпутата Бундэстага Уда Цапфа, з заклікам прыклады ўсе на- маганні, каб вайскі ў парламент былі «транспонтыны, чысьцыя і сумленіем». «Гэта дало бы Германіі ўлады, заўглы- ючы пра выкананне ўсіх умоваў для правядзення свободных выбараў, пастаўленых міжна- роднай супольнасцю перед імі, а апазыцыя аўвиргае па- добныя сівярджэнні. Каб на ўласныя вочы ўбачыць цяле- рашнююшу ситуацію і ацаніць яе, Вольфганг Берэндт у складзе дэлегацыі збіраеца чарговы раз у канцы ліпеня прыехаць на Беларусь. ■

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», – говорыць ў лісце.

Прадстаўнікі афіцыйнага

Мінска сівярджаюць адварот- нае: што яны «знахілі пад-

трымку ў Германіі». А.Кра-

сукі заявіў, што «на ўзору

дэпутата Бундэстага ўзел у

выбарах у якісі наўзарыльніку

цалкам верагодны».

Зрэшты, прыцыпаваць на-

мецкага боку пацвярджае зая-

ва дэпутата Бундэстага, кірау-

ніка рабочай групы па Беларусі

Парламенцкай асамблей Савета

Еўропы Вольфганга Берэндта.

Мэту візу беларускіх паліты-

каў з'яўляецца падтрымка

Германіі ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Падтрымка ўзялася ад апазыцыі

на каўказе беларускага народа», –

ПОНЕДЕЛЬНИК • 17 ЙУЛІЯ

06.30 Добре утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Добре утро, Беларусь!
07.55 Резонанс.
08.40 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в высших учебных заведениях.

Новости.

09.10 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.

09.30 Здоровье. Тележурнал.

09.55 Детский экран. Мультифильмы.

10.35 Теленавигатор.

11.00 Новости.

11.10 «Все мои дети». Сериал.

11.55 «Судьба человека». Нина Павлюченко.

12.25 Музыка без границ. Музикально-информационная программа.

13.00 Новости.

13.12 Дневной сеанс. Н. Гундарева и О. Янковский в художественном фильме «СЛАДКАЯ ЖЕНЩИНА» («Ленфильм»).

14.45 «Милая роща». Киноочерк.

15.00 Новости.

15.10 Сериал для детей. «Таинственный мир Алекс Мак-2» (Англия-Германия).

15.35 «Остров сокровищ. Сокровища капитана Флинта». Мультифильм.

16.35 Авто-парк.

16.45 Премьера песни.

17.00 Новости.

17.10 Столица. Информационно-аналитическая программа.

17.40 Документальный экран. «На путях к Мадонне» (TO «Телевизор»).

18.00 Молодежный сериал «Сити».

18.44 Международные спортивные новости.

19.00 Новости.

19.20 Политические диалоги.

19.55 «Все мои дети». Сериал.

20.40 Кольбельная.

21.00 Панорама.

21.35 События.

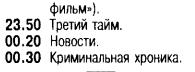
21.50 «Одиссея команды Кукто». Телеграф.

22.25 Криминально-психологическая драма «БЕГ ОТ СМЕРТИ» («Беларусьфильм»).

23.50 Третий тайм.

00.20 Новости.

00.30 Криминальная хроника.

15.10 ...до шестнадцати и старше.

15.45 Вкусные истории.

15.55 «Вавилонская башня». Сериал.

17.00, 23.25 Новости.

17.30 «Каламбур». Юмористический журнал.

18.00 Погода.

18.10 Натали Фатеева и Людмила Гурченко в комедии «ЛІТНІЕ СНЫ».

19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 Время.

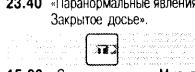
20.45 Сериал «Секретные материалы» («X-files»).

21.40 Взгляд.

22.20 Программа передач.

22.25 Ночной детектив. Сериал «Мак Хаммер: Девочка и смерть».

23.40 «Паранормальные явления. Закрытое доске».

15.00 «Сто пуговиц». Мультфильм.

15.05 «Два рояля». Музыкально-развлекательная программа.

16.00, 19.00 Вести.

16.25 Программа передач.

16.30 «Сто к одному». Телеграф.

17.20 Сергей Жигунов, Дмитрий Харатьян, Екатерина Васильева в телесериале «Королева Марго». «Вино-шоу-куру». Развлекательная программа.

19.45 «Дикий ангел». Сериал (Аргентина).

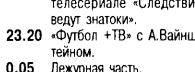
21.30 Программа передач.

21.35 Георгий Мартынов, Леонид Каневский, Эльза Леждей в телесериале «Следствие ведут знатоки».

23.20 «Футбол +TV» с А. Вайнштейном.

0.05 Дежурная часть.

0.20 Прогноз погоды.

7.00 Программа передач.

7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.

7.20 После новостей...

7.40 «ПЬЕР Е ЖАН». Худ. фильм (Франция).

9.15 «Полигон». Док. фильм.

9.55 Дом актера. «В будущее - с

ВТОРНИК • 18 ЙУЛІЯ

надеждой».

10.35 «Вихрь цветов». Сериал (Франция). 1-я серия.

11.40 «Бохемная Жизель». Док. фильм. 1-я серия.

12.50 А. Платонов. «В прекрасном и яростном мире». Читает М. Глуский.

13.45 Кино - детям. «Жил-был хомяк». Сериал (Канада, 1998).

14.10 Хроника Большого театра. В. Матюшкин (бас).

14.35 Живое дерево ремесел.

14.45 Теленцикlopedia.

15.00 Новости.

15.10 Легкая атлетика. Кубок Европы.

16.10 На крыше с Автором.

16.35 «Вихрь цветов». Сериал (Франция). 1-я серия.

17.00 «Все мои дети». Сериал.

17.40 «Мир авиации». Тележурнал.

18.10 Былое в лицах. «Последняя муз Бориса Пастернака».

19.05 Вечерняя сказка.

19.15 «Вилли Вупер». Мультисериял.

19.50 Э. де Филиппо. «Великая магия». Спектакль театра им. Евг. Вахтангова. Часть 1-я.

20.55 После новостей...

21.15 Э. де Филиппо. «Великая магия». Спектакль театра им. Евг. Вахтангова. Часть 2-я.

22.35 «Знакомые мелодии». Исполняют камерный ансамбль «Московия». Дирижер Э. Грач.

23.20 Программа передач.

7.40 «Наполеон и Европа». Сериал (Франция, 1990). «Москва». Фильм 5-й.

06.30 Добре утро, Беларусь! Новости.

07.10 Добре утро, Беларусь!

08.10 Политические диалоги.

08.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.

09.00 Новости.

09.10 Телевизионный Дом кино. Международный кинофестиваль «Золотой Витязь-2000».

09.40 Мультифильмы.

10.10 Семейный телеканал «На пути взаимопонимания».

11.00 Новости.

11.10 «Все мои дети». Сериал.

12.25 Художник О. Верейский.

13.45 Кино - детям. «Жил-был хомяк». Сериал.

14.10 Петербургские сюжеты. «Гоголь и Пушкин». Программа Золотухинского.

15.00 Новости.

15.15 Компьютерный полигон.

16.00 Столичный хит. Музикально-развлекательная программа.

17.00 Новости.

17.15 «Все мои дети». Сериал.

18.25 Третий тайм.

19.00 Новости.

19.10 «Земляки». По страницам прошлых передач.

19.40 Туристический путеводитель, ветеринар, отели.

20.00 «Наполеон и Европа». Сериал.

21.30 «Сладкая женщина» («Ленфильм»).

22.50 Былое в дереве ремесел.

23.25 Художник А. Скляр в художественном фильме «ТОЛЬКО В МОЗГИХ ХОЛЛЕ».

24.45 «Купалоша». взгляд сквозь время». Телеочерк к 80-летию Национального академического театра им. Е. К. Вахтангова.

25.45 «Шагал. Шагал...». Спектакль Белорусского государственного академического театра им. Я. Коласа.

26.45 «Ток-шоу «Будни».

27.00 «Все мои дети». Сериал.

28.00 «Наполеон и Европа». Сериал (Франция, 1990). «Москва». Фильм 5-й.

29.00 «Мир приключений».

30.00 «Международные спортивные новости».

31.00 Новости.

32.00 «Наполеон и Европа». Сериал.

33.00 «Макензи, 9». Информационно-аналитическая программа по письмам зрителей.

34.00 «Лето Толока».

35.00 Футбол. Лига чемпионов. «БАТЭ» (Борисов) - «Ширак» (Армения). Трансляция из Борисова. В первенстве (18.45). Новости.

36.00 «София». Сериал.

37.00 «Милья, Дорогой, Любимый, Единственный...».

38.00 «Мальтийский Мальчик».

39.00 «София». Сериал.

40.00 «Милья, Дорогой, Любимый, Единственный...».

41.00 «София». Сериал.

42.00 «Мальтийский Мальчик».

43.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

44.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

45.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

46.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

47.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

48.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

49.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

50.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

51.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

52.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

53.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

54.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

55.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

56.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

57.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

58.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

59.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

60.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

61.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

62.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

63.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

64.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

65.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

66.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

67.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

68.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

69.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

70.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

71.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

72.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

73.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

74.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

75.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

76.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

77.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

78.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

79.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

80.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

81.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

82.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

83.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

84.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

85.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

86.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

87.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

88.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

89.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

90.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

91.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

92.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

93.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

94.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

95.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

96.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

97.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

98.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

99.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

100.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

101.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

102.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

103.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

104.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

105.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

106.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

107.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

108.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».

109.00 «Дорогой Уокер: правосудие по-техасски».</

14 липня 2000 року

ТЕЛЕНАВІГАТОР

5

20 ЙУЛІЯ

ПЯТНИЦА • 21 ЙУЛІЯ

СУБОТА • 22 ЙУЛІЯ

ВОСКРЕСЕННЯ • 23 ЙУЛІЯ

Версии». Док. фільм. 3-я серія.

9.20 С.Франк. Прелюдия, хора и фуга. Исполняет Р.Керер.

9.40 «Вихрь цветов». Серіал (Франція). 3-я і 4-я серії.

11.40 Класика немого американського кіно. «ДОН КІО, СИН ЗОРРО». Худ. фільм (США, 1925). 1-я частина.

12.40 Театр одного художника. «Процесія». В.Серов».

Часть 1-я.

13.00 А.Бордин. Квартет №2.

13.45 Кіно - детям. «Хил-был хомяк». Серіал.

14.10 Петербургские сюжеты. «Гоголь и Булгарин». Программа І.Золотухіногого.

14.40 Теленіципедія.

15.00 Новости.

15.10 «Два билета в Індію». «Музыка на спутнике».

Мультифільми.

15.50 Три века германской истории. «Бомбы над Берлином». Док. фільм (Германия). Часть 1-я.

16.35 «Вихрь цветов». Серіал (Франція). 4-я серія.

17.40 Нове кіно.

18.05 «Время музыки». Тележурнал.

18.30 «Кумиры». Н.Трофимов.

19.00 Вечерняя сказка.

19.10 «Лягушонок Филип». Мультсеріал.

19.25 Программа передач.

19.50 «Убийство императора. Версии». Док. фільм. 3-я серія.

21.00 После новостей...

21.20 «АННА ПАЛОВА». Худ. фільм. 1-я серія.

22.35 Джазоффі.

5.00 Сегодні утро.

5.15, 6.15, 7.15 Спорт, погода.

5.20, 6.20 Кримінал.

5.35, 6.50 Кардінані вал.

5.50, 7.20 Відео.

6.35, 7.45 Мультифільм.

7.55 Час серіала. Боєвик «Крутой Уокер: правосудие по-техаски» (СІА).

9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодні.

9.25 Серіал «Любовь и тайны Санкет Біч» (СІА).

11.25 Кіно. Фарра Фоссетт в фільмі «ВМЕСТО ЖЕНЬ» (СІА).

13.30 Путешествия натуралиста.

14.00 Мир приключений. «Голубь дерево».

15.35 Мир приключений і фантастики. Супербоек «Смертельна битва» (СІА).

16.30 Відео.

16.40 Серіал «Она написала убийство» (СІА).

17.40 Кримінал.

18.35 Мін кіно. Дэйв Фоули и Дженніфер Тілл в кримінальному фільмі «ТРАГІЧЕСКАЯ ОШІВКА».

20.20 Документальний серіал «Ніколя II. Круг життя».

21.45 Час серіала. Чак Норріс в боевику «Крутой Уокер: правосудие по-техаски».

22.45 Кримінал.

23.00 Сегодні в полночь.

23.25 «Антропологія». Программа Д.Дібрікова.

5.50 Вставай!

6.00 День за днем.

7.45 Дорожний патруль

8.00, 14.00, 19.00, 21.55 Но-

вости.

8.10 Кінотеатр ТВ-6. Боєвик «ОТРЯД СПАСЕННЯ».

9.55 Цітадель.

10.00 Серіал «Архів Шерлока Холмса». «Человек на четверенях».

11.00 Серіал «Морська поліція». «Саван».

11.50 «Телемагазин в Мінські».

12.00 День за днем.

14.15 «Телемагазин в Мінські».

14.25 Сеанс «Богатые тоже пла-

чуть».

15.20 Отдыхаем.

15.30 Григорій Грабовський. «Фор-

мула здоров'я».

15.35 «Телемагазин в Мінські».

16.10 «Пальчики обігивається».

16.40 Юмористичний серіал «Джернія аптека II».

17.15 Дорожний патруль

17.30 Стильное шоу «Фазон».

18.00 Серіал «Морська полі-

ція». «Охотничі сезон».

19.30 Існові 33 квадратних мет-

ра: «Маняка на обчині», «О.С.П. - лунаш».

20.25 Серіал «Вспомінання Шерлока Холмса».

21.40 Дорожний патруль.

22.15 Кінотеатр ТВ-6. «ГОРОД - АЛФАВІТ».

23.45 Диск-канал.

0.20 Дорожний патруль.

0.35 Юмористичний серіал «Джернія аптека II».

06.30 Доброе утро, Беларусь!

07.10 Доброе утро, Беларусь!

08.15 Столица. Інформаційно-

-аналітическа программа.

08.45 Письменний зразок по

белоруському (рускому)

языку і літературе в ви-

ських членів заведеннях.

09.00 Новости.

09.10 Потребительская корзина.

09.25 Мультиклуб.

09.55 «ХОД СЛОНОМ».

10.25 «Убийство императора.

Версии». Док. фільм. 4-я

серія.

10.35 «Вихрь цветов». Серіал.

11.40 Класика немого американ-

ського кіно. «ДОН КІО,

СИН ЗОРРО».

12.40 Театр одного художника.

«Прощание». В.Серов».

Часть 2-я.

13.00 Новости.

13.45 Кіно - детям. «Хил-был

хомяк». Серіал.

14.10 Петербургские сюжеты.

«Гоголь и Булгарин».

14.10 Зорян ростань.

14.10 Телебарометр.

14.10 Новости.

14.10 «Все мои дети». Серіал.

14.10 «Премьер-парад». Юмори-

стическая программа.

14.20 Сделано в Беларуси.

14.20 Уильямсон.

14.20 «Бомбы над Берлином».

14.20 «Служба місокомбінат».

14.20 «Служба війська».

14.20 «Служба війська».</p

Всеобщая ненормальность как особенность национальной экономики

Константин СКУРАТОВИЧ

Многие эксперты предрекали полный крах белорусской экономики, но она «все-таки вертится». В чем же дело, кто изобрел этот вечный двигатель? Ведь, по данным министата, на 1 мая текущего года 3.802 предприятия (33,6% от общего числа, учитываемых в текущем порядке, были «убыточными»). Год назад «убыточников» было меньше — 22,5%

Овчинка выделки не стоит

В концентрированном выражении все огрехи нашей экономики простой человек воспринимает преимущественно на собственном опыте. Когда его зарплата выплачивается нерегулярно, когда ее размер отстает от роста цен, ему приходится отказывать себе в том, что еще вчера было «по карману». И тут уж никакая статистика (которая зарегистрировала рост промышленного производства и реаль-

ных денежных доходов) не способна его убедить в том, что экономика развивается. Что такое убыточное предприятие? Это предприятие, в котором рыночная стоимость произведенной продукции ниже рыночной стоимости затраченных на ее производство ресурсов. Подчеркнем, что речь идет о цене, которую за эту продукцию готов заплатить покупатель. Можно, например, наладить производство посуды *Tefal* в Экваториальной Африке, но рыночная цена на нее там будет ничтожной, не покрывающей затрат: нет у туземцев денег, чтобы покупать «предметы роскоши».

Производство автомобилей «Ford», организованное американской компанией в Беларусь в расчете на продажу автомобилей «на необъятном» российском рынке, провалилось, как проявилась бы *Tefal* в Африке. Потому что емкость рынка определяется не столько размерами территории страны или численностью населения, сколько количеством у населения денег. Поэтому СП «Ford Юнион» про-

горел и закрыл производство. А белорусы и «уважаемые россияне» как потребители оказались типичными тузиами. Вот если бы «Форд» организовал производство каких-то универсальных дешевых силовых агрегатов (мощный двигатель, рама, колеса, вал отбора мощности — и больше ничего), вполне вероятно, он бы добился успеха. Потому что его единственный конкурент минитрактор Сморгонского филиала МТЗ, имеющий ограниченные возможности для использования в крестьянском хозяйстве, по цене эквивалентен стоимости десятка откормленных свиней. Какой же крестьянин может себе такую покупку позволить?

Минск — не Париж

Вообще, убыточное производство — это роскошь, которую могут позволить себе только очень богатые люди и страны. Или очень бедные. Первые потому, что у них всегда есть доходы, получаемые от прибыльных производств, которые они могут перераспределить в пользу убыточных, если

это определяется важными интересами. Например, «вынужденную» роскошь демонстрируют богатые государства, расходуя средства на налогоплательщиков для поддержки собственных производителей-фермеров. Это делается для сохранения социального здравья общества, национальных культурных традиций, международного престижа государства и политического авторитета правительства. Потому что если бы к французским крестьянам Париж относился бы как Минск к белорусским колхозникам, это была бы уже не Франция, а Республика Беларусь. С другой стороны, если бы колхозники в ответ на дискриминационную, антикрестьянскую политику встречали А. Лукашенко не хлебом-солью и здравицами, а забрасывали тухлыми яйцами, то это было бы уже не Беларусь, а Франция. Или Испания, или любая другая страна, где дискриминация по социальному происхождению запрещена законом и запрет этот стал национальной традицией. Скажут, а кто ж в этом сомневает-

ся? Однако многие и не догадываются о глубине пропасти, разделяющей «нас» и «их».

Вопрос, конечно, интересный

Понятно, что мы не обладаем японской щепетильностью. Та безусловная безответственность, которая демонстрируется у нас, это что-то из ряда во выходящее. Чем больше убытки предприятия, тем активнее его претензии на финансовые льготы. Профсоюзы лишь «гневные молчани» даже тогда, когда зарплату не платят месяцами. По данным того же министата, на 30 июня 2000 г. задолженность по заработной плате в народном хозяйстве РБ достигла 15,1% к фонду заработной платы (ФЗП) месяца, предшествующего сроку выплаты (в данном случае, мая).

Это самая высокая сумма задолженности из когда-либо зафиксированных. По самым приблизительным подсчетам, полностью или частично не получили вознаграждения за труд каждый седьмой работник. Абсолютный рекорд установлен в сельском хозяйстве, где задолженность на конец июня достигла 88,5% фонда заработной платы за май. Но и на этом фоне выделялись колхозы, где в июне, если верить статистике, заработную плату не получал никто. Таким образом, впервые после перехода на гарантированную денежную оплату в колхозах, государство отказалось от всяких гарантов.

Напомним, что в мае-апреле колхозники селяли и пересевали пострадавшие от заморозков зерновые, сажали картофель, в июне организованно приступили к заготовке кормов на предстоящую зиму. И им за все это никто не платил. Понятно, что для объяснения факта неизплатежей всегда наличествуют аргументы. Но почему работают эти люди, которым ничего не платят. Потому что эти люди не свободные и бедные. Поскольку не свободные, то безответственные. В первую очередь, перед собой. Поскольку бедные, то готовы довольствоваться малым. А раз так, то властям просто плавает в море абсолютной свободы. И безответственности. Ведь что может потребовать народ, которому достаточно что его в массовом порядке не бьют и разрешают иметь свой огородик. Так и пашут, каждый свой огородик, каждый занимается своей шесткой.

Вот и получается, что этот «вечный двигатель» придумали мы сами. Все вместе. И будет он вертеться до тех пор, пока ситуация станет невыносимой для всех и для каждого одновременно. Когда это случится, зависит от того, насколько глубока степень нашей ненормальности. И возможности ее осознать. Может и никогда.

«Сопротивление российской агрессии...»

бронетехника. Сразу после этого чеченские боевые отряды ушли на свои позиции в горах. А покинутое ими место было подвергнуто массированной артиллерийской и авиационной «обработке».

— Вы хотите сказать, что при этом пострадали вовсе не боевые отряды, а мирные жители?

— Пострадали ближайшие села, несмотря на отсутствие в них боевиков. Кроме того, имеются факты, когда от российских артиллерии и авиации страдали российские же раненые, которые оставались в зоне поражения...

— Кто в Чечне занимается похищениями людей? Как простое население относится к такому явлению, как рабство?

— Я высказываю свое личное мнение, но это распространенное мнение, по крайней мере, среди жителей нашей республики. Но работает «народная почта». Если основываться на ее сведениях, то сообщение о ранении Хаттаба и пятидневных боях под Сержен-Юртом — очедная «утка». На сегодняшний день тактика ведения боев силами чеченского сопротивления изменена. Сейчас больше применяется партизанская тактика, многодневные затяжные фронтальные бои, как в первые месяцы ведения войны, сейчас не происходят. И Россия сейчас сильно, по сравнению с войной 1994–1995 годов, изменила тактику. Федералы больше опираются на технические виды вооружений: авиация, артиллерию, ракетные части, которые размещены в окрестностях Чечни. По моей информации, запуск тактических ракет по Чечне велся из Капустина Яра, с кораблей Каспийской флотилии, со Ставрополя... А под Сержен-Юртом была проведена успешная операция чеченского сопротивления, была уничтожена группа спецназа,

а во-вторых, эту проблему почему-то связали именно с Чечней. Во всем мире на протяжении даже этого столетия боролись или искали методы борьбы с похищениями людей.

Западные страны тоже прошли через эту стадию. У них тоже похищали людей, требовали выкуп. И они пришли к выводу, что лучший метод борьбы — не давать выкуп. Я больше чем уверен, что если сегодня объявитесь лицо или группа заинтересованных лиц, которые начнут оплачивать похищения журналистов — не имеет значения, из какой страны, возьмите Украину, Беларусь или, допустим, Германию, — власти будут иметь проблему с этим явлением. Оно быстро распространяется.

Надо понимать ситуацию: послевоенная Чечня, разруха, проблема с выплатой зарплаты. Люди истощены войной. И вдруг появляется бандитский вид бизнеса. Народная почта разносит весть, что был уворован журналист (российские СМИ это разносят масштабно) и что за него заплатили десять миллионов долларов. Вы пред-

ставляете, что это значит для страны с экономической разрухой, где сто долларов — огромные деньги?

Мы не без оснований считаем, что, хотя официально это все опроверглось, за похищенных неоднократно были уплачены деньги. И за группу журналистов НТВ, и за Власова было уплачено миллионы долларов. Один из участников этого — Березовский. Вот эта уплата выкупа явилась, скажем так, базовым основанием распространения такого вида «бизнеса». Это помогло именно бандитам почтываться к нему вкус. И даже людям, далеким от криминала: их спровоцировала огромная сумма денег. Даже если они получали 10 тысяч долларов за какое-то участие — допустим, охрану, сопровождение похищенных — для них это были огромные деньги, которые они не зарабатывали бы в течение года или даже десятилетия. В этой связи показательно недавно сообщение по ТВ о похищении 13-летнего израильского мальчика. Чисто российская крими-

нальная структура похитила этого мальчика в Москве, держала его в другом городе. Если бы в этом принимал участие хоть один человек, мало-мальски похожий на чеченца — естественно, была бы раздута версия про чеченскую мафию.

— Но президент Масхадов ведь嘗試алася предпринимать меры по борьбе с преступностью...

— Масхадов такой же человек, как и все другие. Он не политик. Он, может быть, не всегда даже государственный деятель. Он был хороший военный, он показал свои организаторские способности, и народ ему доверил послевоенный период. При этом народ прекрасно понимал, что Россия просто так не отстанет от Чечни. Даже когда выведут войска. Поэтому подавляющим большинством голосов был избран Масхадов. Я доверяю своему народу и доверяю его выбору. Да, в любом народе обычно сперва выбирают, потом критикуют. Потому что критиковать всегда легче. Делать труднее. Масхадов встре-

тился именно с трудностями. И одной из трудностей был бандитизм, который финансировался извне.

— Все-таки симпатии населения сегодня на чьей стороне? Кому принадлежит реальная власть на так называемых освобожденных территориях?

— Основная часть населения доверяет президенту Масхадову. Примечательно, что наилучшее здравоохранение, а также армия.

— Как вы относитесь к людям, поставленным Москвой в качестве властей на местах? Например, сможет ли Кадыров обединить чеченскую нацию? Может быть, любой лидер-чеченец мог бы обеспечить хоть какую-то мир?

— Я считаю, что люди, соглашившиеся принять власть от Москвы, — коллaborационисты, национальные предатели. Они лоббируют российские интересы. Если говорить непосредственно о Кадырове, то каждый, кто жил в Чечне, знает: члены семьи Кадырова (его сыновьи, к примеру) участвовали в бандитских формированиях, которые похищали людей. Из-за этих проблем Кадыров имел в бандитской среде такие называемые разборки. Например, покушение на его сына, когда в 98-м году взорвали его автомобиль. В Чечне это знают. В России это, конечно, не было опубликовано. Сегодня покушение Кадырова рассчитано на непосвященных. Потому что чеченская нация — очень доверчивая нация. Ведь этот человек был духовным лидером, который в свое время призывал к джихаду, наставлял молодежь именно на участие в священной войне, призывал смертников... Сегодня он вдруг кардинально поменял свои взгляды. Но он не мальчик.

Беседовала
Татьяна СНИТКО

● Чеченский полевой командир позирует для камеры иностранных журналистов

Грунвальд: выклік – і адказ

Грунвальдскі знак для беларускіх горадоў і мястачкоў, якія выступаюць вонкую. Проект Канстанціна Матусевіча

590-я ўгодкі

«Грунвальдская бітва», вярнулася ў музей.

У адрозненне ад шматлікіх батальных палотнаў, твор Матеїкі надзедены неаспірчнай чарапічай магіяй, магчымы, таму, што мастак мальваў карціну на суперак канонам разлізу 19-га стагоддзя. Яна наскроў зімавічна. Вялікі князь Вітаўт, які кіраваў саюзным войскам, паказаны ў самым пекле бітвы ў чырвонай феразі і кароне, якую, зразумела, на бітву не браў. Магістр Ордэна на таксама працтве гледачу без шлема, падрыхтаваным загінуць ад сякеры ката, апранутага ў срэднявечны строй гэтай прафесіі.

Ранкам 15 ліпеня нікто з удзельнікаў бітвы не ведаў, якім дзіўным будзе яе канец. Крыжакі былі нагэтульскі ўпружнены ў перамозе, што прывезлі з сабой у абозе кайданы для палонных і дзесяткі бочак з віном для сняточнай вячэры. Кароль Польшчы Ягайла гэтак малі вербу ў перамогу, што ад Грунвальда да Кракава праз кожныя 20 вёрст стаял напагатоў завадныя коні для хуткіх уцёкаў. Хоць да гэтай вайны на крыжакам Польшча і Вялікае Княства рыхталіся гадамі. У 1408 годзе Ягайла і Вітаўт радзіліся пра яе на сустрэчы ў Наваградку, наступным годам – у Берасцейскім замку. На вайну былі выведзены ўсе магчымыя сілы абедзвюю

Вялікі князь Вітаўт на карціне Яна Матеїкі

Aкупантні прызначалі ўзнагароду за выдачу карціны: спачатку – 2 мільёны марак, потым цану падвысілі да 10 мільёнаў. Аднак сядор людзей, якія зберагалі твор Матеїкі ў Любліне, паблізу каштэляна Майданэка, здраднікаў не знайшліся, і ў 1945 годзе, а не той час гэта было вельмі сімвалічна,

дзяржаваў. Пад Грунвальдам супрацьстаялі з абодвух баку 150 харугваў. Ягайла прывёў 41 польскі полк, 7 украінскіх і 2 чэшскіх наёмных рыцараў, князь Вітаўт выставіў 40 беларуска-літоўскіх харугваў, яшчэ 7 харугваў стаялі на межах Лівонскага ёдзіна. Крыжакі на поўні боя мелі бо штандараў. Па самых спільных падліках, пад Грунвальдам быўся каля 120 тысяч чалавек.

Бітва доўгі не начынілася. Немцы, каб паскорыць пачатак боя, паслалі Ягайлу і Вітаўту па аголеным мячы – па рыцарскім звычай гэта азначала папрок у бязлівасці. Першымі ўступілі ў бітву беларускія палкі, праз дзе гадзіны бой пачалі паліакі. А ўвечары 15 Ордэн практична быў вынішчаны і захаваўся толькі таму, што пераможцы былі ашаломленыя такім перамогам. Знік апошні з магутных ордэнаў, вядомы на крыжовых паходах. Ягайла і Вітаўт придумлілі ліст да папы рымскага, дзе ўсяляк апрауджалі гэтую сваю ўдачу. Гэта, дарэчы, адна з прычын, якія пазбавілі гісторыю дакладны звестак пра колькасць палкоў і хаду бітвы. Пераможцы ўсяляк прыніжалі свае сілы, замоўчалі ўздел на бітве татаў (язычнікі), праваслаўных (недаверкі).

На грунвальдскіх палях з харугваў Вялікага Княства біліся пад сцягамі з выяў пагоні і то харугваў пад сцягамі з гербам Сокал (іншак званы «Калоны»). Длугаш у сваёй Хроніцы, апісваючы бітву са словаў бацькі ды іншых удзельнікаў, пералічыў некаторыя з харугваў беларуска-літоўскага войска: Полацкая, Віцебская, Гарад-

зенская, Віленская, Навагрудская, Пінская, Лідская, Віцебская, Берасцейская, князёў Месцілаўскага, Заслаўскага, Карагуба, ды іншыя. У гэтай сечы былі вяржы з усіх паселішчаў Беларусі. Траціна з іх засталася тады назаўжды.

Перамога ў бітве, як засведчылі наступныя гады, змяніла развіціе єўрапейскай гісторыі. Па сутнасці, пасля Грунвальда пачалося духоўнае разняволенне Еўропы. Грунвальд пакончыў не толькі з апошнімі згракратычнай дзяржавай, ён паславаў краіну на срэднявеччы. Наступствы перамогі былі значнымі і для тагачаснай Беларусі (урбанізацыя, магдэбургская права, фарміраванне шляхецкага стану, судзебнік і г. д.). Памятаючы пра гэтu, горка думаешь, што мы адзінай краінай з тых, што выстаўлялі палкі на Грунвальд, дзе памяць пра продкаў неушанаваная аняня – ні помнікам, ні ў назвах вуліцаў, армейскіх палкоў, венчных вучэльняў.

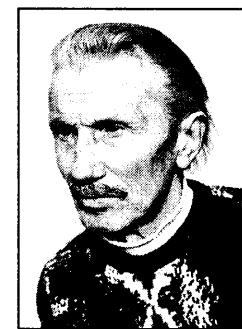
Наадварот, памяць пра Грунвальд стараліся сцерці з народнай памяці не толькі немцы. І ў расійскім перыяд аукцыонаў Беларусі, і савецкага ўлада, і сёняшняшня неасавенка адноўлікава непрыхильныя да шырокага ўсведамлення народам свайг адметнай гісторыі. У 590-я ўгодкі Грунвальда трэба думачы, што прыйдзе час, калі адпаведным гарановым чынам будзе ўшанаванная і памяць продкаў, і верненца на сваёй бітве са словаў бацькі ды іншых удзельнікаў, пералічыў некаторыя з харугваў беларуска-літоўскага войска: Полацкая, Віцебская, Гарад-

Літаратура НАШАЙ СВАБОДЫ

Беларускі Сізіф

Леанід ГАЛУБОВІЧ

«Канстытуцыя дае нам права карыстацца роднай мовай як дзяржаўнай. Анахранизм і недарэчнасцю гучыць у наш час патрабаванне роднай мовы. Аднак факт застасцца фактам. Я хачу, каб мае дзецы вучыліся на роднай мове. Я жыву ў сталіцы Беларусі. А ў сталіцы Беларусі ніяма ніводнай беларускай школы. Я жахнуўся, зрабіўшы для сябе такое «адкрыццё»: да рэвалюцыі ў Мінску не было ніводнай беларускай школы. Прайшло пяцьдзесят гадоў пасля рэвалюцыі – і ў сталіцы Беларусі ніяма ніводнай беларускай школы. Я хачу, каб мае дзецы засталіся беларусамі. Мне кажуць: а хто ім не дае? А я адкажу: ёсць не дае – яслі, дзіцячы садок, двор, школа, газета, радыё, кіно, любая наша ўстанова. Яшчэ горш, што патрабаванне роднай мовы стала крамольным актам і некаторымі расціньвасцяма як нацыяналістычна, як праўленне нацыяналізму. А калі і дзе патрабаванне элементарных нацыяналістичных свабодаў лічылася нацыяналізмам?»

нікамі. Не бязгрешнымі, відома. Таму Уладзімір Максімавіч не забывае паспавяданца. Шчыра і сумленна. І перед Богам, і перад чытчамі. Думаю, многім нашым актыўным грамадзянам было б цікава пачытаць яго «Мітынговую аповесць» (часопіс «Крыніца», № 51) і, магчымы, пазнаць сядр яе герояў сябе – без прыўкрас, такім як былі...

Ляжыць перада мной і рукапіс адмоўленага газетай «Звязда» ў 1995 годзе апавядання «Рэзальнае двухмоёе, альбо Падарожжа нацыяналіста з Мінска ў Клещы». Па сутнасці, гэта дыялог двух грамадзяніна Беларусі ў вагоне электрычкі: рускага інтэрнацыяналіста і беларуса-незадзяліка.

– Вот вы получили независимость – из наших рук, запомните! – и как же ее использовали?

– Хай толькі прыйдзе да ўлады цвёрды прэзідэнт, не такі, як Кебіч, што стаіць на задніх лапках перад Чарнамырдзінам. Лепші сказаць, не на лапках, а на канянях... Аnekdot чулі, як Кебіч прывёз ад Чарнамырдзіна футра свайг жонцы? Футра тое аказалася надта кароткае, а Кебіч кажа: калі там прымяруя, то якраз біло... А жонка яму кажа: не забывай, что ты так на каленях стаяў...

Даўнаватыя рэаліі, але дастатковая замяніць і прозвішчы «герою» – і перад намі пайстун карціна сэнсіяншнага дня...

Дамашэвіч, на маю думку, – гэта сучасны беларускі Сізіф. Коцік-ускочкае ён камень нашага нацыяналістичнага лёсу на вяршыню замнай цылізацыі... Да зноў і зноў скочваеца той «камень з гары»... Але Сізіф наш – нястомны...

Чытаю яго новыя творы ды перачынтаю даўні высупленні (прамовы «правому») і заіздросна дзіўлюся яго мужнасці, адвате і вытынкы...

Для яго дбаць пра Айчыну – азначае быць беларусам. Усяго толькі. І гэта так проста – як жыць чалавекам...

Жыць і тварыць так, як Дамашэвіч, каб хоць спадзей мець памерці вольным у свабоднай краіне. Хіба за гэтu трэба казаць «дзякую»? За гэтu трэба жыць.

– не-не, ды ўспамінаць яго слова: «Калі пісаць Крыўё па сорца, калі пісаць таленавіта і цікава, ды ёсьць надзея, што напісане застанецца... Але не менш важна: любіць сваю Бацькаўшчыну і быць гатовым аддаць за неё нават жыць. Каб яна жыла вечна, наша Маці Беларусь!» ■

Смерць Вялікага магістра Тэўтонскага ордэна под Грунвальдом

